

Seboroični dermatitis

Napisao Prof. dr Bogdan Zrnić, spec. dermatovenerolog; Dr Kristina Zrnić , spec. dermatovenerolog
ponedeljak, 11 decembar 2017 00:00 - Poslednje ažurirano ponedeljak, 11 decembar 2017 23:49

Seboroični dermatitis je hronična recedivirajuća upala seboroičnih područija kože sa eitemom i deskvamacijom kao osnovnom karakteristikom. Bolest se dosta često javlja unutar porodice ali nije poznat tačan mehanizam nasljeđivanja.

Ranije se smatralo da je glavni uzrok za nastanak seboroičnog dermatitisa nasljedna seboroična konstitucija, ali je izlučivanje lojnih žlijezda povećano samo kod 50% bolesnika.

Danas je prihvaćen stav da do seboreje dovode genetski, neurogeni i hormonski faktori. i da tek ako je seboreja manifestna predstavlja predisponirajući faktor za nastanak seboroičnog dermatitisa.

Seboroični dermatitis

Napisao Prof. dr Bogdan Zrnić, spec. dermatovenerolog; Dr Kristina Zrnić, spec. dermatovenerolog
ponedeljak, 11 decembar 2017 00:00 - Poslednje ažurirano ponedeljak, 11 decembar 2017 23:49

Osim nasljeđa veliku ulogu u nastanku bolesti ima lipofilna kvasna gljivica *Pityrosporum ovale* (*Malassezia furfur*

) koja se nalazi kao član rezidentne flore, naročito na seboroičnim regijama. Izmijenjen pH kože i neki imunološki poremećaji omogućavaju porast *Pityrosporum ovale*.

Način i vrsta ishrane, poremećaj crijevne flore navode se kao predisponirajući faktori u nastanku ove bolesti. Emocionalni stres, zamor i klima utiču na pogoršanje simptoma bolesti.

Seboroični dermatitis se javlja u oko 2-5% ukupnog stanovništva. Dobne skupine u kojima se najčešće javlja su dojenčad do 3. mjeseca života i odrasli između 30 i 40 godine života. Bolest je nešto češća kod muškaraca.

Klinički se razlikuje:

1. seboroični dermatitis odraslih (*Dermatitis seborrhoica adultorum*)
2. seboroični dermatitis djece (*Dermatitis seborrhoica infantum*)

SEBOROIČNI DERMATITIS ODRASLIH

Seboroični dermatitis

Napisao Prof. dr Bogdan Zrnić, spec. dermatovenerolog; Dr Kristina Zrnić, spec. dermatovenerolog
ponedeljak, 11 decembar 2017 00:00 - Poslednje ažurirano ponedeljak, 11 decembar 2017 23:49

(Dermatitis seborrhoica adultorum)

Seboroični dermatitis odraslih se najčešće lokalizuje u kapilicijumu, na čelu i obrvama, nazolabijalnoj brazdi spoljašnjem slušnom kanalu, retroaurikularnoj brazdi i u presternalnoj i interskapularnoj regiji. Rijede lokalizacije seboroičnog dermatitisa su :submamarno, aksilarno, u pregibima trbuha kod gojaznih osoba, perianalno, laktovi i koljena.

Promjene u **kapilicijumu** kod seboroičnog dermatitisa odraslih se manifestuju u početku perifolikularnim eritemom i skvamom.

Kasnije ove promjene konfluiraju i nastaju jasno ograničeni blijedoeritematozni ili eritematoznih plakovi i plaže, različite veličine i oblika.

Plakovi su prekriveni suhom ili masnom blijedožućkastim skvamom. Skvama može imati pitirijaziformni ili psorijaziformni izgled.

Promjene su jasno ograničene prema čelu, temporalno, retroaurikularno i nuhalno i formiraju eritematozno ljuskavi rub (*corona seborrhoica*). Promjene su praćene različitim intenzitetom svraba.

U hroničnim slučajevima može doći do opadanje kose, koje je reverzibilno. Ukoliko dođe do sekundarne infekcije nastaje jače crvenilo i vlaženje te formiranje krusta. Žarišta se spajaju i

Seboroični dermatitis

Napisao Prof. dr Bogdan Zrnić, spec. dermatovenerolog; Dr Kristina Zrnić, spec. dermatovenerolog
ponedeljak, 11 decembar 2017 00:00 - Poslednje ažurirano ponedeljak, 11 decembar 2017 23:49

prekrivaju čitavo vlasište a mogu preći na kožu čela i retroaurikularno.

Ukoliko u kapilicijumu nema eritema samo pitirijaziformna neadherentna skvama ili "perut" govori se o *pityriasis sicca capitis* koji predstavlja neinflamatornu formu seboroičnog dermatitisa, odnosno *pityriasis sicca capitis* se smatra prekursorom seboroičnog dermatitisa.

Seboroični dermatitis vlasišta jačeg intenziteta klinički i histološki se teško može razlikovati od psorijaze vlasišta, te se to stanje naziva *sebopsoriasis*.

Ponekad se nađu eritematozna žarišta veličine manje kovanice prekrivena bjeličastim naslagama koje se sjaje kao čestice azbesta te se te promjene nazivaju *pseudotinea amyantacea*.

Seboroični dermatitis

Napisao Prof. dr Bogdan Zrnić, spec. dermatovenerolog; Dr Kristina Zrnić, spec. dermatovenerolog
ponedeljak, 11 decembar 2017 00:00 - Poslednje ažurirano ponedeljak, 11 decembar 2017 23:49

Promjene na **licu** kod seboroičnog dermatitisa odraslih se uglavnom manifestuju na obrvama, uz krila nosa, na nazolabijalnoj brazdi u vidu eritematoznih nejasno ograničenih plakova prekrivenih tankom neadherentnom masnom skvamom. Promjene na licu se često pogoršavaju kao posljedica izlaganja hladnoći ili stresu.

Kod žena je češća paranazalna lokalizacija koja je često praćena naletima crvenila (*flushing*). Često se javljaju promjene u vidu eritema na rubovima kapaka uz pojavu bjeličastožućkaste skvame ili krustoskvame-
blepharitis seborrhoica.

Na vratu, najčešće kod žena, može se javiti varijanta seboroičnog dermatitisa –*dermatitis seborrhoica colli perstans* u obliku tankih svijetlosmeđih do žućkastih oštro ograničenih suhih naslaga koje se grebanjem teško skidaju.

Seboroični dermatitis

Napisao Prof. dr Bogdan Zrnić, spec. dermatovenerolog; Dr Kristina Zrnić, spec. dermatovenerolog
ponedeljak, 11 decembar 2017 00:00 - Poslednje ažurirano ponedjeljak, 11 decembar 2017 23:49

Promjene na **trupu** kod seboroičnog dermatitisa odraslih se manifestuju na koži sternalne i interskapularne regije u vidu oštro ograničenih okruglih ili ovalnih plakova, sa različitim sadržajem skvame.

Poseban oblik predstavlja petaloidna forma (*dermatitis seborrhoica mediothoracica-typus petaloides*) gdje se promjene javljaju u obliku ružičastocrvena žarišta koja imaju izgled lista, sa žućkastim, širokim, masnim skvamama na ivici promjena. Promjene su uglavnom praćene subjektivnim osjećajem svraba, koji različitog intenziteta od osobe do osobe.

Rjeđe lokalizacije seboroičnog dermatitisa odraslih su aksilarna i submamarna regija, prepone, periumbilikalna i anogenitalna regija. Promjene se manifestuju u vidu difuznog eritema sa masnim skvamama. Na tim mjestima je česta sekundarna impetiginizacija koja se manifestuje izraženim ljuštenjem i krastama, a u dubini nabora se stvaraju ragade - *dermatitis coccica in seborrhoico*.

Dijagnoza seboroičnog dermatitisa se postavlja na osnovu kliničke slike, a na mikološkom preparatu često se nađu kvasnice *Pityrosporum ovale*.

Seboroični dermatitis

Napisao Prof. dr Bogdan Zrnić, spec. dermatovenerolog; Dr Kristina Zrnić, spec. dermatovenerolog
ponedeljak, 11 decembar 2017 00:00 - Poslednje ažurirano ponedeljak, 11 decembar 2017 23:49

Diferencijalno dijagnostički kod seboroičnog dermatitisa odraslih dolazi u obzir psorijaza (posebno ako su promjene lokalizovane samo u vlasištu – *sebopsoriasis*), atopijski dermatitis, kontaktni dermatitis, ro
zacea
,
pityriasis rosea
(ako su promjene na trupu).

Lijecenje je u domenu dermatovenerologa.